

PRIFYSGOL METROPOLITAN CAERDYDD
Nodiadau canllaw cymhwyso moeseg

RHAN UN

1A: Gwybodaeth Gyffredinol

Teitl y Prosiect

Dylai'r teitl ddal hanfod y prosiect ar gyfer cynulleidfa nad yw'n arbenigol. Cadwch yn gyson drwy'r amser. Os ydych chi'n bwriadu defnyddio fersiwn fyrrach o'r teitl (er enghraifft ar y ffurflenni caniatâd neu'r daflen wybodaeth) yn ogystal â theitl fformat llawn y prosiect, gwnewch yn siŵr eich bod yn cynnwys y ddau yn y blwch hwn.

Dyddiad Cychwyn Disgwyliedig

Ni ddylai recriwtio cyfranogwyr a/neu gasglu data ddechrau nes bod cymeradwyaeth moeseg wedi'i roi a dylid adlewyrchu hyn yn y dyddiad dechrau disgwyliedig. O dan amgylchiadau eithriadol, mae'n bosib y bydd yn bosibl i brosiect gael ei ystyried ar frys (h.y., i fodloni dyddiad cau y corff cyllido). Dylid cyflwyno unrhyw gais am adolygiad brys fel nodyn eglurhaol i'r cais a dylai esbonio'r rheswm dros y cais.

Corff Cyllido

Rhowch fanylion am unrhyw gorff rydych wedi derbyn neu y byddwch yn derbyn cyllid ganddo mewn perthynas â'r prosiect hwn.

Ymchwilwyr eraill sy'n gweithio ar y prosiect

Dylid rhestru pob cydweithredwr / ymchwilydd arall.

Os yw unrhyw gydweithwyr yn fyfyrwyr, darparwch fanylion y cymwysterau maent yn gweithio tuag atynt.

Os yw unrhyw gydweithwyr yn dod o sefydliadau eraill, nodwch fanylion am eu sefydliad ac esboniwch eu rôl yn y prosiect hwn.

Noder: Yn gyffredinol, lle mae prosiect yn cael ei gynnal mewn cydweithrediad â phrifysgol arall, byddai cymeradwyaeth moeseg fel arfer yn cael ei geisio gan y sefydliad lle mae'r Prif Ymchwilydd wedi'i leoli. Os nad Met Caerdydd yw hwn, dylech roi gwybod i Met Caerdydd drwy gyflwyno cais am gymeradwyaeth moeseg ac atodi manylion y gymeradwyaeth a gafwyd mewn manau eraill (gweler adran 1G).

1B A fydd gan y prosiect oblygiadau sensitif i ddiogelwch?

Os oes, esboniwch beth ydyn nhw a'r mesurau a gynigir i fynd i'r afael â nhw

Os ydych yn meddwl y gallai eich ymchwil fod â goblygiadau sensitif i ddiogelwch, dylech sicrhau eich bod yn ymgysgu â'r Polisi Atal Met Caerdydd sydd ar gael ar [Hwb Polisi Met Caerdydd](#).

Rhaid i chi ddarparu manylion yn yr adran hon o'r broses rydych chi'n bwriadu ei dilyn i sicrhau diogelwch eich deunydd ymchwil a'r camau rydych chi'n bwriadu eu cymryd i sicrhau diogelwch a lles eich cyfranogwyr a'ch ymchwilwyr.

PRIFYSGOL METROPOLITAN CAERDYDD

Nodiadau canllaw cymhwyso moeseg

Mae prifysgolion yn chwarae rôl bwysig wrth gynnal ymchwil mewn meysydd sy'n ymwneud â diogelwch, terfysgaeth a gwytnwch, a'r broses o radicaleiddio. Fodd bynnag, mae cynnal ymchwil o'r fath yn gofyn am ofal arbennig i osgoi unrhyw dorri'r gyfraith. Gall deunydd ymchwil ar bynciau o'r fath fod yn agored i gamddehongliad gan yr awdurdodau a gall roi ymchwilwyr mewn perygl o erlyn o dan ddeddfwriaeth gwrthderfysgaeth. Fe'ch cynghorir i gyfeirio at [Ganllawiau Goruchwyllo Deunydd Ymchwil Diogelwch-Sensitif y DU ym Mhrifysgolion y DU](#) ac i ofyn am arweiniad gan y [Cydlynnydd Atal y Brifysgol](#) i lywio eich cynllun prosiect.

Bydd y Cydlynnydd Atal yn cadw cofnod o'r holl ymchwil sy'n sensitif i ddiogelwch sy'n cael ei wneud gan y Brifysgol ac mae'n bosib y bydd yn ofynnol iddo ddatgelu manylion fel rhan o'r ddarpariaeth o sicrwydd y mae'r Brifysgol yn cydymffurfio â'r Ddyletswydd Atal neu i gynorthwyo'r Heddlu neu awdurdodau statudol eraill i ganfod troseddau.

1C Crynodeb andechnegol o'r prosiect

Rhowch gyfiawnhad academaidd a chefnidir yr astudiaeth a nodwch y manteision disgwylledig o ymchwilio i'ch maes dewisol. Mae'n bosib y byddai'n ddefnyddiol cyfeirio at astudiaethau cysylltiedig.

1D: Casglu a Storio Data

Pa fathau o ddata fyddwch chi'n eu casglu neu'n eu creu?

Rhowch fanylion am y mathau a faint o ddata y byddwch yn ei gasglu neu'n ei greu fel rhan o'r prosiect. Rhowch rywfaint o gyfiawnhad pam eich bod wedi dewis fformatau penodol.

Sut fyddwch chi'n rheoli mynediad at a diogelwch y data?

Er mwyn cydymffurfio â GDPR y DU a'r holl gyfreithiau diogelu data perthnasol, mae'n ofyniad gan Ddatrys Caerdydd bod yr holl ddata nad yw'n ddienw a gynhyrchir gan fyfyrwyr ar gysiau a addysgir yn cael ei storio ar eu cyfrif OneDrive myfyriwr Met Caerdydd (cyfleuster storio ar gwmwl y Brifysgol) a bod yr holl ddata a gedwir mewn mannau eraill yn cael ei ddileu, oni bai ei fod yn ddienw. Fodd bynnag, mae'n arfer da i bob ymchwilydd (myfywrwyr a staff) storio'r holl ddata, gan gynnwys yr hyn sydd wedi'i ddienw ar OneDrive, gan ei fod yn cael ei wneud wrth gefn yn rheolaidd. Ni ddylech storio'ch data ar liniadur, gyriant caled cyfrifiadur neu ddyfais storio allanol yn unig.

Mae'n arfer da anhysbysu'r holl ddata sy'n ymwneud â chyfranogwyr. Dylech gadarnhau a ydych yn bwriadu gwneud hyn ac, os nad ydych yn bwriadu gwneud hynny, rhowch resymau pam. Pan nad yw data cyfranogwyr yn ddienw, rhaid gofyn am arweiniad gan Dîm Diogelu Data'r Brifysgol i sicrhau cydymffurfiaeth â'r Gyfraith Diogelu Data.

Rhowch fanylion am sut rydych yn bwriadu cadw'r data yn ddiogel, gan gynnwys gwybodaeth am ble rydych yn bwriadu storio'ch data a nodi pwy fydd yn cael mynediad ato. Os ydych yn casglu data "yn y maes" dylech fanylu ar sut y byddwch yn sicrhau ei drosglwyddo'n ddiogel i'ch prif system ddiogel.

A fydd yr astudiaeth yn cynnwys samplau dynol a / neu linellau celloedd dynol?

Ar gyfer ymchwil sy'n cynnwys defnyddio neu storio samplau o feinwe dynol neu ddefnyddio samplau o feinwe wedi'u storio, rhaid i brosiectau gydymffurfio â'r holl godau ymarfer ynghylch cymryd, defnyddio a storio meinwe ddynol.

PRIFYSGOL METROPOLITAN CAERDYDD

Nodiadau canllaw cymhwyso moeseg

1F: A yw eich prosiect yn cynnwys y GIG?

Os ydyw, a yw'r GIG wedi ystyried bod angen cais System Ymgeisio Integredig ar gyfer Gwaith Ymchwil (IRAS) ar eich prosiect?

OS YDYW:

Bydd angen i chi gael cymeradwyaeth moeseg drwy Met Caerdydd cyn cyflwyno cais System Ymgeisio Integredig ar gyfer Gwaith Ymchwil (IRAS). Fodd bynnag, gan y bydd y rhan fwyaf o'r manylion sy'n ymwneud â'ch prosiect wedi'u cynnwys yn y ddogfennaeth IRAS, bydd faint o fanylion sy'n ofynnol yng nghais Met Caerdydd yn cael ei leihau a'i gyfyngu i Ran A o ffurflen Met Caerdydd. Mae'n bwysig cyflwyno'r ddogfen protocol astudio, y ffurflen IRAS wedi'i chwblhau ac unrhyw ddogfennaeth arall sy'n berthnasol i'r cais IRAS ochr yn ochr â'ch cais moeseg Met Caerdydd. Bydd methu â gwneud hyn yn golygu bod eich cais yn cael ei ddychwelyd atoch.

Mae canllawiau llawn ar gwblhau cais IRAS ar gael [yma](#).

OS NAC YDYW:

Mewn rhai achosion, ni fydd y GIG yn gofyn am gais IRAS gael ei gwblhau. Os yw hyn yn wir, rhaid i chi ofyn am gymeradwyaeth moeseg gan Met Caerdydd. Atodwch yr hysbysiad gan y GIG sy'n cadarnhau eithriad o brosesau moeseg y GIG i'ch cais.

1G: A yw eich prosiect eisoes wedi derbyn cymeradwyaeth moeseg gan gorff neu sefydliad heblaw Met Caerdydd?

Bydd Met Caerdydd yn derbyn cymeradwyaeth moeseg a gafwyd gan sefydliad arall os ydym yn rhesymol sicr bod trylwyrdd a chadernid y broses o leiaf yn gyfartal â'n hunain.

Yn gyffredinol, pan fydd prosiect yn cael ei gynnal mewn cydweithrediad â phrifysgol arall, byddai cymeradwyaeth moeseg fel arfer yn cael ei geisio gan y sefydliad lle mae'r Prif Ymchwilydd wedi'i leoli.

Os yw'ch prosiect wedi'i gymeradwyo yn rhywle arall, nodwch pa gorff sydd wedi ei gymeradwyo yn y crynodeb nad yw'n dechnegol a chyflwyno copi o'r cais moeseg gymeradwy gyda'ch ffurflen. Os nad ydych yn gallu darparu copi am unrhyw reswm, e.e. roedd y broses gymeradwyo yn electronig yn unig, esboniwch hyn pan fyddwch yn cyflwyno'ch ffurflen i'r panel moeseg.

Mae'n bosib y bydd aelodau'r panel yn gofyn am weld copïau o ddogfennaeth arall sy'n gysylltiedig â'ch prosiect.

RHAN DAU

DYLUNIO YMCHWIL

1 A fyddwch chi'n defnyddio protocol cymeradwy yn eich prosiect?

a

Os byddwch, nodwch enw a chod y protocol cymeradwy i'w ddefnyddio

Gellir dyfarnu statws Protocol Cymeradwy i weithdrefnau safonol penodol i'w defnyddio mewn prosiectau ymchwil o dan oruchwyliaeth aelodau dynodedig o staff academiaidd. Yn

PRIFYSGOL METROPOLITAN CAERDYDD

Nodiadau canllaw cymhwyso moeseg

gyffredinol, mae hyn yn symleiddio'r broses ymgeisio. Dylai rhestr o brotocolau cymeradwy a goruchwylwyr dynodedig fod ar gael trwy eich Cydlynnydd Moeseg Ysgol. Dylai myfyrwyr gysylltu â'u goruchwyliwr i benderfynu a ydynt yn gymwys i ddefnyddio protocol cymeradwy yn eu hastudiaeth.

Gwnewch yn siŵr bod yr unrhyw brotocol cymeradwy rydych chi'n cyfeirio ato yn gyfredol ar adeg y cais.

2 Disgrifiwch y dyluniad ymchwil i'w ddefnyddio yn eich prosiect

Disgrifiwch ddyluniad cyffredinol eich prosiect a'r dull o gasglu data a fydd yn cael ei ddefnyddio.

Gall natur eich prosiect olygu y gallai fod angen newidiadau yn y dull neu'r cyfeiriad wrth i'r ymchwil ddatblygu. Nodwch os yw hyn yn wir a disgrifiwch y dull cychwyn a'r cyfeiriad mor llawn â phosibl.

Darparu crynodeb byr o natur cyfranogiad y cyfranogwyr er mwyn i'r pwyllgor ddeall yn union beth fydd yn digwydd i'r cyfranogwr.

Dylid egluro'r pwyntiau canlynol hefyd:

- Pam mae'n angenrheidiol
- Lle bydd y rhyngweithio yn digwydd
- Pa mor hir y bydd pob sesiwn yn ei gymryd
- Faint o sesiynau y bydd yn rhaid i gyfranogwyr fynychu
- Pa mor hir fydd yr egwyl rhwng sesiynau

Darparu manylion llawn am unrhyw daliadau sydd i'w cynnig i gyfranogwyr gan ystyried Polisi Talu Cyfranogwyr Ymchwil y Brifysgol (sydd ar gael o'r Hwb Polisi) sy'n nodi'r canlynol:

Pan fo unigolion yn cael eu cyflogi fel Gwirfoddolwyr Ymchwil, ni fyddant fel arfer yn cael cynnig taliad uwchlaw iawndal unrhyw dreuliau a gafwyd, ac mae'n gyfrifoldeb ar y Prif Ymchwilydd i sicrhau bod hyn yn cael ei wneud yn glir i ddarpar Wirfoddolwyr Ymchwil cyn iddynt gydsynio i gymryd rhan. Bydd yr eithriadau canlynol yn berthnasol:

- Cynnig taliad enwol fel diolch ar ffurf taleb
Bydd craffu manwl yn cael ei dalu i unrhyw daliadau arfaethedig o'r fath fel rhan o'r broses gymeradwyo moeseg, er mwyn osgoi sefyllfaoedd lle mae cyfranogwyr yn cael eu cymell i ymgymryd â risgiau a allai fel arall fod yn groes i'w barn well. Bydd paneli moeseg yn ystyried ei bod yn arfer da peidio â chynnig talebau ar gyfer nwyddau a/neu wasanaethau sy'n gysylltiedig â'r prosiect. Ni ddylid cynnig talebau ar gyfer nwyddau neu wasanaethau a ddarperir gan bartner yn y prosiect.
- Cyfranogiad sy'n debygol o gynnwys ymrwymiad amser sylweddol
Mewn achosion o'r fath, dylai'r Prif Ymchwilydd gyfeirio at y trothwy talu y cyfeirir ato at 4.2 o'r Polisi Talu Cyfranogwyr Ymchwil a sicrhau bod unrhyw daliadau arfaethedig yn cael eu manylu'n llawn yn y Daflen Wybodaeth Cyfranogwyr.

Os bydd eich casgliad data yn cynnwys defnyddio holiadur, dylech ddarparu copi o'r holiadur gyda'ch cais. Mewn achosion lle nad yw'r holiadur wedi'i gwblhau eto, dylech roi enghreifftiau o'r mathau o gwestiynau y bydd cyfranogwyr yn eu hateb. Yn yr un modd, os bydd eich

PRIFYSGOL METROPOLITAN CAERDYDD

Nodiadau canllaw cymhwyso moeseg

casgliad data yn cynnwys defnyddio grwpiau ffocws, dylech ddarparu manylion y pynciau a fydd yn cael eu trafod.

Disgrifiwch y dulliau a'r technegau a ddefnyddir wrth ddadansoddi'r canlyniadau.

Yn gyffredinol, mae'r Brifysgol yn disgwyl i ymchwilwyr gymryd dull cynhwysol o recriwtio cyfranogwyr. Byddai'n ddefnyddiol felly rhoi manylion am unrhyw gyfyngiadau ar ba grwpiau all gymryd rhan yn y prosiect a chynnwys rhesymau dros fabwysiadu'r terfynau hyn.

Yn achos prosiectau sy'n cynnwys grwpiau, rhwch fanylion am yr hyn a fydd yn digwydd i gyfranogwyr sydd wedi'u heithrio.

Ar gyfer prosiectau ymchwil meintiol, nodwch a rhwch gyfiawnhad llawn ar gyfer nifer y cyfranogwyr rydych yn bwriadu eu recriwtio.

3 A fydd y prosiect yn cynnwys ymchwil dwyllodrus neu gudd?

a

Os bydd, rhwch resymeg dros ddefnyddio ymchwil dwyllodrus neu gudd

Mae ymchwil dwyllodrus a chudd yn gyffredinol yn annymunol oherwydd ei fod yn torri'r egwyddor o gydsyniad gwybodus gwirfoddol, ac mewn rhai amgylchiadau gall fod yn anghyfreithlon. Fodd bynnag, mae'n bosib mai dyma'r unig ffordd ymarferol o gasglu gwybodaeth bwysig; er enghraifft, lle byddai ymwybyddiaeth o gael eu harsylwi yn newid ymddygiad pynciau yn ddigon i annilysu'r ymchwil. Er mwyn cael eu cymeradwyo, rhaid i brosiectau fodloni'r amodau canlynol yn llawn:

1. Mae achos cryf bod yr ymchwil yn werth ei wneud.
2. Mae achos cryf bod ymchwil gudd yn hanfodol i gael y wybodaeth angenrheidiol (h.y., nad oes unrhyw ddulliau amgen ar gael nad ydynt yn dwyllodrus nac yn gudd).
3. Ar ôl cwblhau'r cyfnod o arsylwi cudd, bydd angen cytundeb pob cyfranogwr cyn y gellir cynnwys unrhyw ddata sy'n ymwneud â'r unigolyn yn y dadansoddiad ymchwil. Ni fydd hyn yn berthnasol mewn achosion lle mae hyn yn anymarferol yn unig (er enghraifft, pan fydd lle cyhoeddus wedi'i arsylwi gyda phynciau dros dro yn amhosibl eu holrhain) ac ni ellir cysylltu data a gasglwyd ag unrhyw unigolyn a arsylwir.
4. Ni fydd unrhyw gofnod parhaol yn cael ei gadw o unrhyw wybodaeth bersonol a allai arwain at adnabod cyfranogwr, oni bai bod yr unigolyn wedi cael gwybod bod y wybodaeth wedi'i chaffael yn ystod yr ymchwil ac wedi cytuno i'w chadw.

PROFIAD BLAENOROL

1 Pa brofiad blaenorol o ymchwil sy'n cynnwys cyfranogwyr dynol sy'n berthnasol i'r prosiect hwn sydd gennych

a

2 Pa brofiad blaenorol o ymchwil sy'n cynnwys cyfranogwyr dynol sy'n berthnasol i'r prosiect hwn sydd gan eich goruchwylydd?

PRIFYSGOL METROPOLITAN CAERDYDD

Nodiadau canllaw cymhwyso moeseg

Mae'n hanfodol eich bod yn rhoi manylion am brofiad blaenorol o ymchwil sy'n cynnwys cyfranogwyr dynol sy'n berthnasol i'r prosiect arfaethedig. Yn achos prosiect myfyriwr, dylid darparu'r wybodaeth hon mewn perthynas â'r goruchwilydd.

Bydd aelodau'r pwyllgor moeseg yn cyfeirio at y wybodaeth hon i sicrhau bod gan y Prif Ymchwilydd (a/neu'r goruchwilywr yn achos prosiectau myfyrwr) ddigon o brofiad perthnasol o'r math o brosiect i'w gyflawni. Felly, dylid darparu gwybodaeth sy'n dangos profiad blaenorol sy'n berthnasol i'r cais hwn. Dylai hyn gynnwys manylion penodol am ddefnydd blaenorol o'r un dyluniad prosiect, yn enwedig lle mae'r prosiect wedi arwain at allbynnau cyhoeddedig. Ar gyfer goruchwylwyr, byddai manylion penodol o oruchwyllo prosiectau tebyg blaenorol yn ddefnyddiol.

RISGIAU POSIBL

Rhowch fanylion am unrhyw risgiau rydych chi'n eu rhagweld yn ymwneud â'r prosiect ac, ar gyfer pob risg, esboniwch y dulliau y byddwch chi'n eu defnyddio i'w lleihau. Gwnewch yn siŵr eich bod yn cynnwys manylion y mesurau a gymerir i sicrhau diogelwch cyfranogwyr rhag ofn y bydd unrhyw risgiau a nodwyd yn codi. Gwnewch yn siŵr o gynnwys manylion y risgiau i'r cyfranogwyr, yr ymchwilydd a'r prosiect yn ei gyfanrwydd.

Disgrifiwch y peryglon, y risgiau a'r effeithiau andwyol posibl i gyfranogwyr yn yr ymchwil, gan nodi'r tebygolrwydd a'r difrifoldeb ym mhob achos. Ar gyfer ymchwil sy'n cynnwys cyfweiliadau a holiaduron, dylid ystyried unrhyw risg o effeithiau andwyol seicolegol neu gymdeithasol.

Os yw dyluniad yr astudiaeth wedi'i lywio gan gyfrifiadau pŵer ystadegol, dylid darparu arwydd o'r sail y gwnaethpwyd hyn arni.

Os yn bosibl, dylech gwblhau Dadansoddiad Risg Dybwd Caerdydd safonol ar gyfer y prosiect. Fodd bynnag, dylai hyn **fod yn ychwanegol at** ddarparu ymateb llawn i'r cwestiwn hwn.

Os bydd eich prosiect yn cynnwys gweithdrefnau ymledol, rhowch fanylion megis:

- lle bydd y weithdrefn yn digwydd;
- pa gyfleusterau sydd ar gael;
- pa faint o sampl fydd yn cael ei gymryd (e.e., faint o waed a gymerwyd, maint y dos a weinyddir);
- ble bydd samplau'n cael eu storio a sut y byddant yn cael eu hadnabod;
- pwy fydd â mynediad i'r samplau.

Ystyriwch hefyd unrhyw risgiau posibl y gallech fod yn agored iddynt. Dylai'r rhain gynnwys risgiau oherwydd unrhyw weithdrefnau sy'n cael eu cynnal (e.e. casglu samplau gwaed, defnyddio offer) neu i'r amgylchedd y byddwch yn gweithio ynddo (e.e. sefyllfaoedd gwaith maes)

Ystyriwch unrhyw risgiau i'r prosiect ei hun.

PRIFYSGOL METROPOLITAN CAERDYDD
Nodiadau canllaw cymhwyso moeseg

Ym mhob achos, esboniwch y dulliau y byddwch chi'n eu defnyddio i leihau'r risgiau a'r mesurau a gymerir i sicrhau diogelwch cyfranogwyr rhag ofn y bydd unrhyw risgiau a nodwyd yn digwydd.